

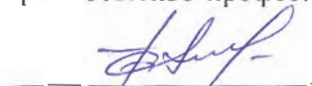
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Дека́н факультету
соціальної педагогіки та психології

О.В. Полюмаренко
(ініціали та прізвище)
« 29 » серпня 2024 р.

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГІЯ МОТИВАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ
підготовки магістра
очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
спеціальності 053 – Психологія
освітньо-професійної програми «Психологія»
Укладач Скрипаченко Гетяна Вікторівна, к.психол.н, доцент кафедри психології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри психології
Протокол № 1 від «28» серпня 2024 р.
Завідувач кафедри психології

Н.О. Губа

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

Г.О. Горбань

2024 рік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
соціальної педагогіки та психології

_____ О.В. Пономаренко
(підпис) (ініціали та прізвище)
« _____ » _____ 2024 р.

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ МОТИВАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

підготовки магістра

очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти

спеціальності 053 – Психологія

освітньо-професійної програми «Психологія»

Укладач Скрипаченко Тетяна Вікторівна, к.психол.н, доцент кафедри психології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри психології
Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 2024 р.
Завідувач кафедри психології

_____ Н.О. Губа

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми
_____ Г.О. Горбань

2024 рік

Викладач: Скрипаченко Тетяна Вікторівна, канд. психол. наук, доцент кафедри психології

Зв'язок з викладачем:

E-mail: skripachenko14@gmail.com

Повідомлення в СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1662>

Телефон: 288-76-46 (кафедра психології)

Інші засоби зв'язку:

Кафедра: психології, навчальний корпус ЗНУ № 8, ауд. 220

1. Опис дисципліни

Метою дисципліни «Психологія мотивації» є визначення психологічного змісту мотивів та мотивації, особливостей їх формування, динаміки та проявів у поведінці.

Завдання дисципліни:

- розуміти сутність та індивідуальність людської мотивації;
- аналізувати поняття мотиву, мотивації та мотиваційної сфери особистості;
- визначати та розрізняти основні функції мотивів;
- знати психологічні особливості прояву різних мотиваційних тенденцій;
- визначати та давати характеристику основних мотивів різних видів діяльності;
- здійснювати аналіз мотивів девіантної та делінквентної поведінки особистості;
- визначати поняття та сферу досліджень геронтологічної науки щодо динаміки мотивації.

Дисципліна «Психологія мотивації особистості» логічно й змістовно пов'язана з дисциплінами «Психологія особистості», «Загальна психологія», «Вікова психологія».

Паспорт дисципліни

<i>Нормативні показники</i>	<i>Денна форма здобуття освіти</i>	<i>Заочна форма здобуття освіти</i>
Статус дисципліни	Обов'язкова. Цикл загальної підготовки	
Семестр	1	1
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90 год	90 год
Лекційні заняття	14 год.	4 год.
Практичні заняття	14 год.	4 год.
Самостійна робота	62 год.	82 год.
Консультації	сторінка факультету СПП:	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	

Посилання на електронний ресурс СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1722>

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<p><i>Інтегральна компетентність:</i> Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог</p>	<ul style="list-style-type: none"> • словесні; наочні; практичні • пояснювально-ілюстративний; пошуковий; дослідницький; проєктно-дослідницький метод; методи перевірки та оцінювання досягнень • організації та проведення навчання; стимулювання та мотивації; контролю й самоконтролю в навчанні; інтегровані методи; індивідуальне і групове консультування • дискусії, полеміки; мозковий штурм; аналіз історій і ситуацій; робота в групах; моделювання діяльності; практичні роботи; творчі роботи; презентації • відеоконференції в форматі лекцій або семінарів; онлайн дискусії; тестування; бліц-опитування 	
<p><i>Загальні компетентності:</i> ЗК1 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p>		
<p>ЗК3 Здатність генерувати нові ідеї (креативність)</p>		
<p>ЗК5 Цінування та повага різноманітності та мультикультурності</p>		
<p>ЗК6 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)</p>		
<p>ЗК7 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо</p>		
<p>ЗК9 Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети</p>		
<p>СК1 Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики</p>		
<p>СК4 Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік</p>		
<p>СК6 Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та</p>		

Компетентності	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
мультидисциплінарних командах		
СК8 Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію		
СК9 Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями		

Результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ПРН1 Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій	<ul style="list-style-type: none"> • словесні; наочні; практичні • пояснювально-ілюстративний; пошуковий; дослідницький; проектно-дослідницький метод; методи перевірки та оцінювання досягнень • організації та проведення навчання; стимулювання та мотивації; контролю й самоконтролю в навчанні; інтегровані методи; індивідуальне і групове консультування • дискусії, полеміки; мозковий штурм; аналіз історій і ситуацій; робота в групах; моделювання діяльності; практичні роботи; творчі роботи; презентації • відеоконференції в форматі лекцій або семінарів; онлайн дискусії; тестування; бліц-опитування 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Попереднє (вхідне)</i> 2. <i>Формувальне.</i> <ul style="list-style-type: none"> • навчальні тести • дискусії • запитання • самостійні завдання • презентації • опитування • практичні заняття 3. <i>Підсумкове</i> <ul style="list-style-type: none"> • екзамен • тести • заключні есе • рубіжні тести • підсумкові завдання 4. <i>Інсаптивне оцінювання</i> <ul style="list-style-type: none"> • самооцінювання • порівняння поточної продуктивності з попередньою 5. <i>Пряме</i> <ul style="list-style-type: none"> • тести • іспити • есе • активність під час обговорень на занятті • письмові, усні презентації та виступи • явна саморефлексія щодо того, чого навчилися 6. <i>Непряме</i> <ul style="list-style-type: none"> • опитування
ПРН4 Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій		
ПРН5 Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість		
ПРН7 Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях		
ПРН9 Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності		
ПРН10 Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності		

Результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ПРН11 Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності		<ul style="list-style-type: none"> • конспекти понять і аналіз здобутків • частка курсів вищого рівня в інших навчальних закладах • самозвіт про діяльність поза закладом навчання
ПРН14 Уміння вирішувати психологічні проблеми, пов'язані з організацією та керівництвом людськими ресурсами, супроводом групових та робочих процесів		<p>7. <i>Кількісне</i>: розподіл балів за різні види навчальної активності та діяльності</p> <p>8. <i>Якісне</i>: задовільно – прийнятно – добре – вдало – відмінно</p>

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Поняття мотиву. Теорії мотивації

Тема 1. Сутність мотивації. Проблема мотивації і мотивів.

Поняття мотивації, сутність та особливості людської мотивації. Складність дослідження мотивації особистості. Погляди на мотивацію людини в основні історичні епохи: Античність, Середньовіччя, Відродження, Новий час, Новіший час. Класифікація мотивів, характеристика груп мотивів. Функції мотивів.

Тема 2. Характеристика основних напрямків і теорій мотивації

Теорія інстинктів Мак-Дауголла. Теорія З. Фрейда: від безсвідомого до свідомого. Мотиваційна концепція Ю. Куля. Поведінкові теорії мотивації: їх переваги та недоліки.

Тема 3. Окремі теорії мотивації

Теорія «ХУ» та теорія «Z»: різниця між теоріями, переваги та недоліки кожної. Змістові теорії мотивації: теорія А. Маслоу (характеристика основних потреб особистості, мотиви росту і мотиви дефіцитарні, поняття само актуалізації), теорія Ф. Герцберга (особливості двох видів мотиваторів), теорія Д. Мак-Клеланда. Процесуальні теорії мотивації: теорія В. Врума (поняття очікувань, сутність мотивації людини), теорія С. Адамса: відчуття справедливості і його роль в поведінці людини; теорія Л. Портера – Е. Лоулера та її особливості.

Змістовий модуль 2. Формування та динаміка мотиваційної сфери особистості

Тема 4. Формування особистості і мотивація.

Динаміка мотиваційної сфери особистості. Особливості формування мотивації в період новонародженості та раннього дитинства. Мотивація в період дошкільного віку та її особливості. Характеристика мотиваційної сфери в період раннього та середнього шкільного віку: формування змістоутворюючої функції мотиву. Мотивація старшого шкільного віку: фізіологічні, психологічні фактори мотивації. Мотивація періоду юнацтва.

Тема 5. Особливості мотивації в період геронтогенезу

Поняття геронтогенезу та його вікові визначення. Психологічна та психофізіологічна

характеристика старості. Розвиток та особливості мотивації в період геронтогенезу, роль факторів фізичної, психологічної та когнітивної активності для мотивації поведінки людей в період геронтогенезу. Типи людей похилого віку та їх психологічні характеристики.

Змістовий модуль 3. Психологічні особливості мотивації різних видів діяльності.

Тема 6. Мотивація і діяльність особистості.

Поняття установки та її значення для особистості. Мотиваційна концепція Д. Узнадзе: сутність, виникнення мотиву, вольова та польова поведінка. Проблема усвідомленості/неусвідомленості мотивів в психології: підходи. Поняття рівня домагань особистості, його зв'язок із мотивацією.

Тема 7. Теорії мотивації досягнення.

Мотив досягнення успіху та мотив уникнення невдачі: різниця між тенденціями. Дослідження мотивації досягнення: аналіз експериментів та їх результатів. Теорія Д. Мак-Клеланда, її особливості. Теорія Д. Аткинсона: характеристика мотиваційної тенденції, її вплив на поведінку людини.

Тема 8. Мотиви вибору професії. Професійна підготовка та мотивація.

Динаміка формування мотивів вибору професії. Проблема відсутності системи аналізу мотивів під час вступу у виші. Необхідність застосування мотиваційного профвідбору. Поняття профвідбору та профорієнтації. Особливості динаміки мотивації у здобувачів освіти у період навчання в виші: характеристика та особливості студентської мотивації.

Тема 9. Мотивація девіантної поведінки.

Поняття девіантної та делінквентної поведінки. Психологічні підходи до визначення девіантної поведінки. Формування мотивів агресивної поведінки, різновиди агресивної поведінки, аутоагресія. Способи управління агресивністю в період війни. Особливості мотивації егресивної поведінки. Характеристика мотивів аддиктивної поведінки: сутність аддикції, різновиди та характеристики адитивної поведінки. Мотивація суїцидальної поведінки: складність дослідження, поняття суїциду, пресуїциду.

Тема 10. Психологічні особливості шлюбної мотивації.

Поняття шлюбу, шлюбних відносин. Основні групи мотивів шлюбу в залежності від гендерного фактору. Мотиви вибору шлюбного партнера. Мотиви чоловіка та жінки в родині: різниця, характеристика, особливості прояву. Мотиви збереження родини, мотиви розлучень.

Тема 11. Мотивація особистісного та духовного зростання.

Поняття особистісного зростання та особистісного розвитку. Концепція особистісного зростання К. Роджерса: поняття само актуалізації, тенденції до актуалізації. Концепція особистісного зростання та самоактуалізації А. Маслоу: мета потреби, поняття само актуалізації, пік-і плато переживання. Поняття духовності та духовного зростання. Мотивація особистісного та духовного зростання. Шляхи формування духовно зрілої та самоактуалізованої особистості. Мотивація самодетермінованої поведінки як психологічний ресурс

посттравматичного зростання військових та особистості, травмованою війною.

Змістовий модуль 4. Психологічні методи дослідження мотивів.

Тема 12. Методи дослідження мотивів.

Специфіка дослідження людської мотивації. Основні питання. Метод опитування: його сутність, переваги та недоліки. Метод анкетування: його сутність, переваги та недоліки. Метод спостереження, види спостереження, умови спостереження, вимоги до спостереження. Метод експерименту: його сутність, види, переваги та недоліки кожного різновиду. Тестування. Основні стандартизовані методи дослідження мотивів, особливості їх застосування та інтерпретації. Особливості проєктивних методів дослідження мотивів. Характеристика методики «Плями Роршаха», «ТАТ», «ПАЛТ».

4. Структура навчальної дисципліни

Форми організації освітнього процесу	Тема	Кількість годин		
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання
		всього	згідно розкладу	всього
Лекція 1	Сутність мотивації. Проблема мотивації і мотивів	2	тиждень чисельника	1
Практичне заняття 1	Сутність мотивації. Проблема мотивації і мотивів	2	тиждень знаменника	1
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел Визначити історичні етапи розвитку психології і дати їх характеристику	8	щотижня	10
Лекція 2	Характеристика основних напрямків і теорій мотивації	2	тиждень чисельника	1
Практичне заняття 2	Характеристика основних напрямків і теорій мотивації	2	тиждень знаменника	1
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел Проаналізувати критерії відмінностей між основними напрямками дослідження мотивації	8	щотижня	10
Лекція 3	Окремі теорії мотивації	2	тиждень чисельника	2
Практичне заняття 3	Окремі теорії мотивації	2		2
Самостійна робота	Створити порівняльну таблицю принципової різниці між теоріями мотивації	8		10
Лекція 4	Формування особистості і мотивація.	2		
Практичне заняття 4	Формування особистості і мотивація.	2		
Самостійна робота	Опрацювати підходи щодо усвідомленості/неусвідомленості мотивів. Мотивація в період геронтогенезу	10		10

Форми організації освітнього процесу	Тема	Кількість годин		
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання
		всього	згідно розкладу	всього
Лекція 5	Мотивація і діяльність особистості.	2		
Практичне заняття 5	Мотивація і діяльність особистості.	2	тиждень знаменника	
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел. Характеристика і різновиди теорій мотивації досягнення	10	щотижня	10
Лекція 6	Мотивація девіантної поведінки.	2	тиждень чисельника	
Практичне заняття 6	Мотивація девіантної поведінки.	2	тиждень знаменника	2
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел Різновиди мотивації девіантної поведінки. Проблемне поле профорієнтаційної психології	10	щотижня	10
Лекція 7	Психологічні особливості шлюбної мотивації.	2	тиждень чисельника	
Практичне заняття 7	Психологічні особливості шлюбної мотивації.	2	тиждень знаменника	2
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел Характеристика мотивів створення, утримання шлюбу, розлучень. Характеристика методів дослідження мотивів.	8	щотижня	22
<i>Лекції</i>		14		4
<i>Практичні</i>		14		8
<i>Самостійна робота</i>		62		82

5. Види і зміст контрольних заходів

Форми організації освітнього процесу	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
Поточний контроль				
Теоретичне завдання	Усне опитування	РОЗМІЩЕНО в СЕЗН ЗНУ	Критерії оцінювання подано у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle. Термін проведення за розкладом - щотижня	2
Практичне заняття 1	Групове обговорення.			2
Практичне заняття 2	Створення порівняльної таблиці	2		
Теоретичне завдання	Усне опитування	2		
Практичне заняття 3	Групове обговорення	2		
Практичне заняття 4	Створення та аналіз порівняльної таблиці			

Форми організації освітнього процесу	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
Теоретичне завдання	Усне опитування			2
Практичне заняття 5	Групове обговорення			2
Практичне заняття 6	Створення власного проєкту			2
Практичне заняття 7	Створення і захист презентації			2
Теоретичне завдання	Усне обговорення			2
Практичне заняття 8	Складання анкети			2
Самостійна робота	Формувальне пряме оцінювання			10
Самостійна робота	Формувальне пряме оцінювання			8
Тестування	Формувальне пряме оцінювання, самооцінювання	Атестація 1	Кількість правильних відповідей. Термін: протягом семестру, окрім періоду контрольних заходів	10
Тестування	Формувальне пряме оцінювання, самооцінювання	Атестація 2		10
Усього за поточний контроль	16			60
Підсумковий контроль				
Екзамен	Індивідуальні завдання	Виконання та захист індивідуального завдання, відповідь на контрольні запитання	Терміни виконання та критерії оцінювання подано у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle	20

Форми організації освітнього процесу	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
	Підсумкове оцінювання теоретичних знань	Підсумковий тест. Зміст навчальної дисципліни	Критерії оцінювання подано у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle. Термін виконання за розкладом екзаменів	20
Усього за підсумковий контроль	2			40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна

- Вікова і педагогічна психологія : навч. посіб. / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. 2-ге вид. Київ : Каравела, 2008. 400с.
- Занюк С. Мотивація та саморегуляція учня. Київ : Главник, 2004. 96с.
- Подшивайлов Ф. М. Теоретичне обґрунтування моделі мотиваційної сфери особистості. *Актуальні проблеми психології*. Київ : Інститут психології ім. Г. С. Костюка НАПН України, 2017. Т. XII. Психологія творчості. Вип. 23. С. 248–263.
- Титаренко Т. М. Життєвий світ особистості: у межах і за межами буденності. Київ : Либідь, 2003. 376 с.
- Шевченко О. В. Ціннісно-смыслові детермінанти процесу самовдосконалення особистості. *Проблеми загальної та педагогічної психології : зб. наук. пр. Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України / за ред. С. Д. Максименка*. Т. XIV. Ч. 2. Київ, 2012. С. 395–402.

Додаткова:

- Актуальні проблеми особистісного зростання: Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Житомир, 13 травня 2021 р.) / Ред. колегія: Л. О. Котлова, Г. В. Пирог / М-во освіти і науки України, Житомирський державний університет імені Івана Франка, соц.-псих. факультет. Житомир : Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2021. 210 с.
- Величко Т. М. Особливості мотивації професійного навчання студентів-психологів. *Сучасний вимір психології та педагогіки : зб. тез наук. робіт учасників міжнар.наук.-практ. конференції (м. Львів, 22–23 травня 2020 року)*. Львів : ГО «Львівська педагогічна спільнота», 2020. С. 12–16.
- Вінс В. А., Стариченко О. А. Соціально-психологічні особливості розвитку мотивації досягнень у дітей молодшого шкільного віку. *Молодий вчений*. 2016. №9.1 (36.1). С. 30–32.

9. Вольнова Л. М. Профілактика девіантної поведінки підлітків : навч.-метод. посібник до спецкурсу «Психологія девіацій» для студентів спеціальності «Соціальна робота» : у 2 ч. Ч. 1. Теоретична частина. 2-ге вид., перероб і доповн. Київ, 2016. 188 с.

10. Гачак-Величко Л. А., Ролук О. В. Психолого-педагогічний аналіз девіантної та делінквентної поведінки у неповнолітніх правопорушників. *Сучасний вимір психології та педагогіки : зб. тез наукових робіт учасників міжнар.наук.-практ.конф. (м. Львів, 22–23 травня 2020 року)*. Львів : ГО «Львівська педагогічна спільнота», 2020. С. 16–20.

11. Гірняк А. Н., Глова І. М. Передумови формування гармонійної міжособистісної взаємодії в молодій сім'ї. *Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід : матеріали IV міжнар. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 5–6 квіт. 2019 р.* Тернопіль, 2019. Т. 2. С. 133–136.

12. Головіна О.Ю. Духовність особистості: проблеми та перспективи психологічного дослідження. *Психологія і особистість. Журнал Полтавського національного педагогічного університету ім. В.Г. Короленка, Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України* : Київ. 2016. №1(9). С. 278-289

13. Дзюба Т. М., Коваленко О. Г. Психологія дорослості з основами геронтопсихології: навч. посіб. / за ред. В. Ф. Моргуна. Київ : Видавничий дім «Слово», 2013. 264 с.

14. Діаностичні методики: збірник //уклад. М.В. Лемак, В.Ю. Петрище. Вид. 2-ге, випр. Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші. 2012. 616с

15. Дьоміна Г. А. Психологічні особливості готовності до шлюбу сучасної молоді. *Теоретичні і прикладні проблеми психології :зб. наук.пр.Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля.* 2019. № 1 (48). С. 95–106.

16. Канеман Д., Санстейн К., Сібоні О. Шум. Хибність людських суджень. Київ : Наш формат, 2022. 362 с.

17. Максименко С.Д., Максименко К. С., Папуча М. В.. Психологія особистості: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Д. Максименко (ред.). – К. : ТОВ «КММ», 2007. – 296 с.

18. Москаленко В. В. Соціальна психологія : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 688 с.

19. Основи менеджменту: навчальний посібник / І.О. Щєбликіна, Д.В. Грибова. Мелітополь : ВБ «ММД», 2015. – 479 с.

20. Потапчук Є. М., Карпова Д. Є. Психологічна діагностика сімейних ролей як моделей поведінки подружжя : довідник сімейного психолога. Хмельницький : Видавництво «Polylux design & print», 2021. 52 с.

21. Поторій Я. І. Особливості ціннісно-мотиваційної сфери студентів. *Практична психологія та соціальна робота.* 2002. № 2. С. 36–39

22. Психологічна енциклопедія / автор-упоряд. О. М. Степанов. Київ : Академвидав, 2006. 424 с.

23. Психологія життєтворення особистості в сучасному світі : монографія / авт. кол.: Ю. Д. Гундертайло, В. О. Климчук, О. Я. Кляпець [та ін.] ; за ред. Т. М. Титаренко. Київ : Міленіум, 2016. 320 с.

24. Столяренко О. Б. Психологія особистості : навч. посібн. Київ : Центр навчальної літератури, 2012. 280 с.

25. Столярчук О. А. Психологія сучасної сім'ї : навч. посіб. / О. А. Столярчук. Кременчук: ПП Щербатих О. В., 2015. 136 с.

26. Norem J. K. Defensive pessimism, anxiety, and the complexity of evaluating self-regulation. *Social and personality psychology compass.* 2008. Vol. 2. P. 121–134.

Інформаційні електронні ресурси:

1. Александров Д. Історія, сучасний стан та перспективи розвитку теорії установки у вітчизняній психології. *Вісник Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка. Серія «Психологія».* 2018. № 8. Том 1. URL: <https://bpsy.knu.ua/index.php/psychology/article/view/185>

2. Дітюк П. П. Ситуативна активність, відносна суб'єктність та свобода вибору. *Технології розвитку інтелекту.* 2017. № 5 (16). Т. 2. URL: http://psytir.org.ua/upload/journals/2.5/authors/2017/Dityk_Pavlo_Pavlovych_Sytuativna_aktynist_vidnosna_subjektnist_ta_svboda_vyboru.pdf

3. Дмитришин Б. Я. Психологічні особливості формування позитивної навчальної мотивації студентів. *Проблеми сучасної психології* :зб. наук. пр. 2015. № 27. URL: <http://journals.uran.ua/index.php/2227-6246/article/view/158593>
4. Католик Г., Калька Н. Психологія особистості (в схемах, презентаціях і таблицях). Львів : ЛьвДУВС, 2022. 158 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi68/0049668.pdf>.
5. Коваленко-Кобилянська І. Г. Суб'єктна активність людини в період геронтогенезу в умовах освітнього простору Інтернет. *Технології розвитку інтелекту*. 2016. № 2 (13). Т. 2. URL: http://psytir.org.ua/index.php/technology_intellect_develop/issue/view/18
6. Неурова А. Б., Капінус О. С., Грицевич Т. Л. Діагностика індивідуально-психологічних властивостей особистості : навч.-метод. посіб. Львів : НАСВ, 2016. 181 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi71/0051537.pdf>.
7. Скрипаченко Т. В. Психологія мотивації особистості : метод. реком. до практ. занять для здобувачів ст. вищої освіти магістра спец. "Психологія" освітньо-проф. пр. "Психологія". Запоріжжя : ЗНУ, 2023. 56 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/metodychky/2023/03/0050179.doc>.

7. Регуляції та політики курсу

Відповідальність здобувача освіти: Ознайомитися з сторінкою дисципліни на платформі СЕЗН ЗНУ, а саме з: загальними розділами сторінки, термінами виконання завдань, тестів, формами контролю. Підтвердити вивчення рекомендацій «Загальні поради здобувачу освіти» (обов'язково). Гарантувати якість й самостійне виконання навчальних завдань. Присутність та активність на лекціях й практичних заняттях.

Виконання навчального плану дисципліни передбачає системну присутність здобувачів освіти на лекційних і практичних заняттях, своєчасне проходження передбачених форм контролю та виконання завдань для самостійної роботи. Відвідування практичних занять є обов'язковим. Здобувачі, що навчаються за індивідуальним графіком виконують завдання відповідно термінів подання завдань, що розміщені на платформі СЕЗН ЗНУ у модулі: «Для здобувачів освіти, які навчаються за індивідуальним графіком».

Політика академічної доброчесності: Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених Кодексом академічної доброчесності ЗНУ: <https://tinyurl.com/yaбук4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzlu3>. Письмові роботи, що виконуються здобувачами освіти можуть бути перевірені на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення. Усі запозичення та цитування **обов'язково** мають бути оформлені за допомогою посилань на використані джерела з наведенням наприкінці роботи списку джерел, на які подано посилання. Список оформлюється відповідно вимог Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015. Приклади оформлення: <http://library.znu.edu.ua//2018/prikłady-26-11-18-converted.pdf>.

Письмові роботи. Здобувачам освіти пропонується виконання завдань для самостійної роботи. Під час оформлення робіт необхідно обов'язково вказувати прізвище та ініціали, шифр академічної групи, назву дисципліни та завдання, що виконується. Пріоритетним під час виконання завдань є самостійність мислення, формулювання власних думок і висновків, неупереджений і відповідальний аналіз чужих думок і текстів, максимальне дотримання норм Кодексу академічної доброчесності Запорізького національного університету.

Формати комунікації між викладачем і здобувачами вищої освіти: в аудиторії під час лекційних, за допомогою повідомлень у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle, на запланованих консультаціях з дисципліни. Відповіді на запити здобувачів освіти через повідомлення в СЕЗН ЗНУ надаються викладачем впродовж трьох робочих днів, якщо вказано: прізвище та ініціали, шифр академічної групи, дисципліна та форма навчання.

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять має бути обґрунтовано освітньою діяльністю здобувача освіти. Обов'язковим є застосування режиму «БЕЗ ЗВУКУ» протягом всього аудиторного заняття.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Місія Запорізького національного університету полягає у формуванні європейського простору освіти, науки і культури європейського рівня, здатного активно впливати на громадську думку, забезпечувати соціальне прогнозування у різних сферах на основі фундаментальних і прикладних наукових досліджень. Запорізький національний університет відіграє важливу роль у розвитку економіки, державних інституцій та громадянського суспільства, надаючи їм знань, компетентностей та ідей, необхідних для забезпечення економічного, політичного та соціального розвитку і зростання.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок–п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗНУ на платформі MOODLE: <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, відправте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>